

Raport z audytu wewnętrznego Ocena realizacji kontroli zarządczej w za- kresie oświaty i wychowania, wykonywa- nie obowiązków organu prowadzącego pla- cówek oświatowych

Przygotowany dla

Burmistrza Gminy Tolkmicko

Opracował zespół audytorów:
Aneta Grota, audytor wewnętrzny

Tolkmicko, 2023 roku

Spis treści

Stosowane skróty.....	3
1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Temat audytu.....	4
1.2. Cel audytu	4
1.3. Data rozpoczęcia i zakończenia	4
1.4. Analiza przepisów, procedur wewnętrznych dotyczących oświaty.....	4
1.4.1. Przepisy powszechnie obowiązujące	4
1.4.2. Akta prawa miejscowego	5
1.4.3. Procedury wewnętrzne	6
1.5. Kryteria oceny.....	6
2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy zadania audytowego.....	7
2.1. Zakres podmiotowy.....	7
2.2. Zakres przedmiotowy.....	7
3. Demografia w Gminie Tolkmicko, jako czynnik wpływający na organizację oświaty w Gminie Tolkmicko.	8
4. Kształtowanie się polityki finansowej w zakresie dotowania oświaty w gminie.	14
5. Wydatki na oświatę	16
6. Liczebność dzieci w oddziałach.....	17
7. Zastosowanie art. 96. Prawo oświatowe	19
8. Zajęcia rewalidacyjne.....	19
9. Ogólna ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej	20

Stosowane skróty

Tolkmicko, gmina	- Gmina Tolkmicko
Burmistrz	- Burmistrz Tolkmicka, organ wykonawczy gminy
Rada	- Rada Miejska w Tolkmicku organ stanowiący i kontrolny gminy
uofp	- Ustawa z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 poz. 869)
uondfp	- Ustawa z 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U z 2020 roku poz. 284)
uosg	- ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 roku, poz. 506 z późniejszymi zmianami))
uops	- Ustawa z 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1282).
rozporządzenie o audycie	- Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 września 2015 roku w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz.U. z 2018 roku poz. 506)
zadanie, zadanie audytowe	- zadanie audytowe w rozumieniu postanowień §2 pkt 3 rozporządzenia o audycie, będące przedmiotem niniejszego pracowania
standardy kontroli zarządczej	- Standardy kontroli zarządczej ogłoszone przez Ministra Finansów w komunikacie nr 23 w 2009 roku (Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 roku poz. 84)
Jednostka audytowana	- Zespół Obsługi Szkół w Tolkmicku Szkoła Podstawowa w Łęczu Szkoła Podstawowa w Pogrodziu Zespół Szkolno - Przedszkolny w Tolkmicku Urząd Miasta i Gminy Tolkmicko

1. Wprowadzenie

Niniejszy raport jest sprawozdaniem¹ z zadania zapewniającego², realizowanego na podstawie planu audytu wewnętrznego na rok 2022 w zakresie oceny realizacji kontroli zarządczej w zakresie oświaty i wychowania, wykonywanie obowiązków organu prowadzącego placówek oświatowych.

1.1. Temat audytu

Ocena realizacji kontroli zarządczej w zakresie oświaty i wychowania, wykonywanie obowiązków organu prowadzącego placówek oświatowych.

1.2. Cel audytu

Zapewnienie Rady Miejskiej i Burmistrza o adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej placówek oświatowych Gminy Tolkmicko³.

1.3. Data rozpoczęcia i zakończenia

Audyt rozpoczął się 25 listopada 2022r. na podstawie udzielonego upoważnienia przez Burmistrza Tolkmicka. Po udzieleniu upoważnienia przeprowadzono naradę otwierającą z Dyrektorem Zespołu Obsługi Szkół w Tolkmicku, zadeklarował gotowość udostępnienia wszystkich dokumentów i informacji. Audyt zakończył się 27 lutego 2023 roku.

1.4. Analiza przepisów, procedur wewnętrznych dotyczących oświaty

1.4.1. Przepisy powszechnie obowiązujące

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) – art. 103, art. 105.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela Dz. U. 1982 Nr 3 poz. 19

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 r. poz. 502).

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645).

1 w rozumieniu postanowień §18 rozporządzenia o audycie.

2 w rozumieniu postanowień §2 pkt. 3 rozporządzenia o audycie.

3 art. 7 ust. 1 pkt 8 uosg.

Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646 ze zm).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2021 (Dz. U. nr 61, poz. 624 z późn. zm).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dziennik Ustaw Nr 61, poz. 624 .

Rozporządzenie Ministra Edukacji I Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022.

Rozporządzenie Ministra Edukacji I Nauki z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023 (Dz.U. z 2022, poz. Poz. 2820)

1.4.2. Akta prawa miejscowego

Uchwała Nr X/56/15 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli, obowiązujących w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Tolkmicko.

Uchwała Nr XXIII/214/17 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu gminy dotacji dla szkół niepublicznych posiadających uprawnienia szkoły publicznej, sposobu jej rozliczania oraz kontroli

Uchwała Nr XXXV/236/17 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum do nowego ustroju szkolnego

Uchwała Nr LI/391/22 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, logopedy, terapeuty pedagogicznego i doradcy zawodowego oraz nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych, realizujących w ramach etatu zajęcia o różnym wymiarze godzin.

Uchwała Nr LIII/398/22 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 30 września 2022 r. zmieniająca Uchwałę Nr LI/391/22 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 25 sierpnia 2022r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, logopedy, terapeuty pedagogicznego i doradcy zawodowego oraz nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych, realizujących w ramach etatu zajęcia o różnym wymiarze godzin.

Uchwała NR LIII/402/22 Rady Miejskiej W Tolkmicku z dnia 30 września 2022 r. zmieniająca Uchwałę Nr XLVII/306/10 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie ustalenia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowych warunków wypłacania nauczycielom dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw nauczycieli.

1.4.3. Procedury wewnętrzne

Zarządzenie Nr 8/FN/2022 Burmistrza Tolkmicka z dnia 26 kwietnia 2022 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tolkmicko za 2021 rok

Zarządzenie Nr 29/2015 Burmistrza Tolkmicka z dnia 26.08.2015r. Zarządzenie Dyrektora Zespołu Obsługi Szkół w Tolkmicku nr 2/2022

1.5. Kryteria oceny

Ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej⁴ dotyczy spełnienia wymagań określonych w standardach kontroli zarządczej⁵.

Kontrola zarządcza jako „... ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań...”⁶ została oceniona według kryteriów określonych w art. 68 ust. 1 uofp, czyli:

- 1) legalności (zgodności z prawem),
- 2) efektywności, rozumianej jako uzyskanie założonego efektu,
- 3) oszczędności, rozumianej jako minimalizacja wydatków przy zachowaniu wymaganej jakości i oczekiwanych efektów,

Tabela 1 Kryteria oceny

Lp.	Kryterium zastosowane do oceny	Źródło kryterium
1.	spełnienia wymagań standardów kontroli	Komunikat Ministra Finansów Nr 23 z 16 grudnia 2009

4 art. 272 ust. 1 uofp.

5 art. 69 ust. 3 uofp.

6 art. 68 ust. 1 uofp.

	zarządczej	roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (<i>Dz. Urz. Min. Fin. z 2009 roku poz. 84</i>)
2.	zapewnienia celów kontroli zarządczej	art. 68 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych <i>Dz. U. z 2018 roku poz. 62 z późniejszymi zmianami</i>)
3.	adekwatności kontroli zarządczej	art. 272 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych <i>Dz. U. z 2018 roku poz. 62 z późniejszymi zmianami</i>)
4.	skuteczności kontroli zarządczej	
5.	efektywności kontroli zarządczej	
6.	realizacja zadań w sposób zgodny z prawem	art. 68 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych <i>Dz. U. z 2018 roku poz. 62 z późniejszymi zmianami</i>)
7.	realizacja zadań w sposób efektywny	
8.	realizacja zadań w sposób oszczędny	
9.	realizacja zadań w sposób terminowy	

2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy zadania audytowego

2.1. Zakres podmiotowy

Audyt realizacji kontroli zarządczej w zakresie oświaty i wychowania, objął placówki publiczne, których organem prowadzącym jest Gmina Tolkmicko:

1. Zespół Szkolno – Przedszkolny ul. Szpitalna 6 82-340 Tolkmicko, w ramach którego działa Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika, zlokalizowana w dwóch budynkach przy ul. Szpitalnej 6 i Szkolnej 20 oraz Przedszkole Miejskie im. Bajkowy Las z siedzibą na ul. Szpitalnej 6.
2. Szkoła Podstawowa im. 106. Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Pogrodziu, Pogrodzie 33, 82-340 Tolkmicko
3. Szkoła Podstawowa im. Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Łęczu, Łęcze 29, 82-340 Tolkmicko
4. Księgowość w. wym. placówek jest prowadzona przez jednostkę budżetową: Zespół Obsługi Szkół w Tolkmicku ul. Szkolna 20, 82-340 Tolkmicko

2.2. Zakres przedmiotowy

Ocena kontroli zarządczej w zakresie oświaty i wychowania w Gminie Tolkmicko, w tym ustalenie, czy spełnia ona ustawowe wymagania zapewnienia osiągnięcia celów i realizacji zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, terminowy⁷. Ustalenia i ocena według przyjętych kryteriów.

Stan kontroli zarządczej w zakresie oświaty i wychowania został ustalony na podstawie dokumentów udostępnionych przez Dyrektora Zespołu Obsługi Szkół w Tolkmicku i Dyrektorów Szkół.

⁷ Wymagania określone w art. 68 ust. 1 uofp.

3. Demografia w Gminie Tolkmicko, jako czynnik wpływający na organizację oświaty w Gminie Tolkmicko.

Dane demograficzne mają znaczenie dla prowadzenia strategicznej polityki oświatowej w każdej gminie. Szczegółowa analiza danych demograficznych (w tym urodzeń i migracji) pozwala na racjonalne podejmowanie ważnych decyzji, mających istotne znaczenie dla organizacji systemu edukacji, nakładów inwestycyjnych w tym obszarze czy polityki kadrowej. Warto też pamiętać, że dane demograficzne mają niebagatelne znaczenie w dochodach jednostki samorządu terytorialnego, pozwalając planować udział gminy w podatku PIT.

Zmniejszająca się liczba uczniów powoduje obniżenie subwencji oświatowej w gminach.

Oprócz niżu demograficznego, do zmniejszania liczby dzieci w szkołach przyczyniają się również migracje zagraniczne.

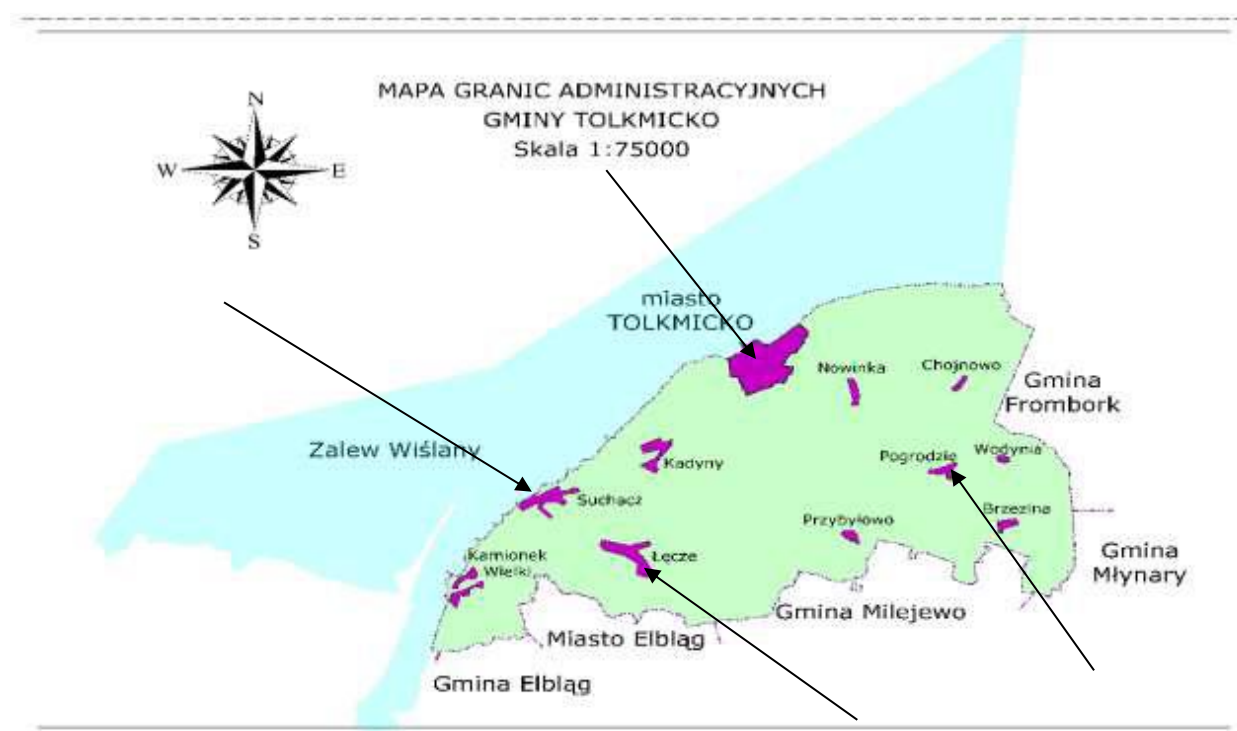
Kłopoty demograficzne poszczególnych gmin, problemy z obniżającą się liczbą uczniów w szkołach i oddziałach mają nie tylko znaczący wymiar finansowy, ale również społeczny szczególnie w małych środowiskach wiejskich.

Spadek liczby uczniów sprawia, że samorządy, które nie decydują się na zmianę sieci szkół, mają coraz większe problemy z pełnym wykorzystaniem powierzchni obiektów i zasobów szkół, a co istotne mają w pływ na konieczności pokrywania kosztów związanych z funkcjonowaniem szkół.

Zgodnie z uchwałą nr XXXV/236/17 Rady Miejskiej w Tolkmicku sieć szkół i ich obwody przedstawiają się następująco:

Lp.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adresy ewentualnych innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Obwody szkoły od dnia 1 września 2019 r.
1.	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Tolkmicku	ul. Szpitalna 6, 82-340 Tolkmicko, ul. Szkolna 20, 82-340 Tolkmicko	Tolkmicko, Kadyny, Kikoły, Janówek, Wysoki Bór, Nowinka, Biała Leśniczówka, Święty Kamień, Ostrogóra.
2.	Szkoła Podstawowa im. 106 Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Pogrozdziu	Pogrodzie 33B, 82-340 Tolkmicko	Pogrodzie, Wodynia, Chojnowo, Przybyłowo, Brzezina.
3.	Szkoła Podstawowa im. Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Łęczu	Łęcze 29, 82-340 Tolkmicko	Łęcze, Pagórki, Suchacz, Kamionek Wielki, Nadbrzeże, Pęklewo, Bogdaniec, Połoniny, Rangóry.

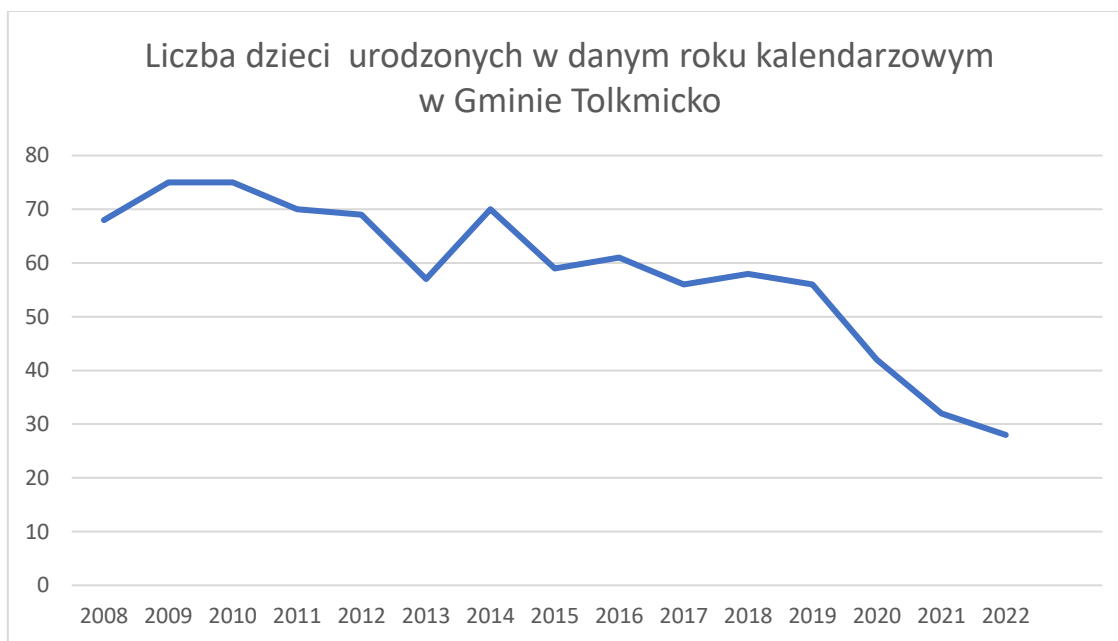
Lokalizacja szkół na terenie Gminy Tolkmicko

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tolkmicku
Szkoła Podstawowa w Łęczu
Szkoła Podstawowa w Pogrozdziu

W toku czynności audytowych, dokonano analizy urodzeń dzieci, objętych obowiązkiem szkolnym jak i urodzeń dzieci nie objętych obowiązkiem szkolnym za lata 2008-2022 co przedstawia poniższe zestawienie.

Szczegółowe dane dotyczące urodzeń dzieci z podziałem na obwody przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tolkmicku																	
Lp.	część należąca do obwodu szkoły/ miejscowość	Liczba dzieci urodzonych w danym roku kalendarzowym															
		rok urodzenia															
		2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
		w danych z ewidencji ludność								wg danych w arkuszu organizacyjnym na rok 2022/2023							
1	Tolkmicko	9	15	17	18	27	15	23	24	27	22	28	27	26	29	29	0
2	Kadyny	6	2	7	2	6	4	4	2	7	7	5	7	5	5	8	0
3	Janówek				1	2	1	1	2	1	1	1	2	1			0
4	Nowinka								1			2	1	3			0
5	Kikoły				1		1						1		1		0
6	Wysoki Bór														2	1	0
7	Biała Lęśniczówka		1			1		1									
8	Święty Kamień																
9	Ostrogóra																
podsumowanie		15	17	24	22	35	21	28	29	35	30	36	38	35	37	38	0

Szkoła Podstawowa w Łęczu																	
lp.	część należąca do obwodu szkoły/ miejscowość	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
		wg danych w arkuszu organizacyjnym na rok 2022/2023															
1	Kamionek Wielki		2	4	6	3	4	5	4	5	3	5		6	2	4	0
2	Nadbrzeże	1							2	1	1	1	2	1	1	1	0
3	Pagórki				4	3	1	3	4	3	3	1	4	4	3	5	0
4	Bogdaniec		1		2		1	1	2		1		3			2	0
5	Łęcze	2	3	3	5	6	4	8	3	10	5	10	7	7	13	6	1
6	Pęklewo	1	1			1	2			1		1	4	1		1	0
7	Suchacz	4	5	2	4	3	9	7	2	7	6	6	6	14	7	6	0
8	Poloniny																
9	Rangóry																
Podsumowanie		8	12	9	21	16	21	24	17	27	19	24	26	33	26	25	1
Szkoła Podstawowa w Pogrodziu																	
Lp.	część należąca do obwodu szkoły/ miejscowość	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
		wg danych w arkuszu organizacyjnym na rok 2022/2023															
1	Pogrodzie	2	3	6	7	5	8	3	5	5	5	5	3	4	9	3	
2	Chojnowo	1		0	3	1	5	1	4	1	2	1	2	2	1	1	
3	Brzezina			1	1			3				1	1				
4	Wodynia	1		0	1	1			3	2		1			2		
5	Przybytowo	1		2	1		1	2	1		1	1		1	1	1	1
Podsumowanie		5	3	9	13	7	14	9	13	8	8	9	6	7	12	5	1
Łączna liczba urodzeń		28	32	42	56	58	56	61	59	70	57	69	70	75	75	68	

W toku czynności audytowym ustalono, że szkoły w różnym zakresie w arkuszach organizacyjnych szkół przedstawiają dane dotyczące prognozy demograficznej. Należy w wytycznych do arkuszy organizacyjnych wskazać jednolity wymóg lat co do prognozy demograficznej.

Poniższe zestawienie pokazuje faktyczną liczbę dzieci uczących się w danej szkole, uwzględniającą migrację uczniów a także liczbę uczniów z spoza obwodów.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tolkmicku													
Lp.	miejscowość	Liczba dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu urodzonych w danym roku kalendarzowym. wg danych w arkuszu organizacyjnym na rok 2022/2023									Ogółem dzieci podlegające obowiązkowi szkolnemu	w tym uczący się w danej szkole	w innej szkole
		rok urodzenia											
		2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007			
1	Tolkmicko	24	27	22	28	27	26	29	29	0	212	143	69
2	Kadyny	2	7	7	5	7	5	5	8	0	46	19	27
3	Janówek	2	1	1	1	2	1			0	8	5	3
4	Nowinka	1			2	1	3			0	7	5	2
5	Kikoły					1		1		0	2	2	0
6	Wysoki Bór							2	1	0	3	2	1
7	Białą Łęśniczówka												
8	Święty Kamień												
9	Ostrogóra												
podsumowanie		Dzieci z obwodu									278	176	102

Dzieci z innych miejscowości													
10	Rękowo Elbląskie					1		1				2	
11	Ukraina	0	1		1	0	0	1				3	
12	Susz			1	1				1			3	
13	Pagórki		1									1	
14	Pogrodzie	1		1	1							3	
15	Kamionek Wielki				1							1	
16	Brodnica								1			1	
Ogółem uczących się w danej szkole												190	
Szkoła Podstawowa w Łęczu													
	część należąca do obwodu szkoły/ miejscowość	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Ogółem dzieci podlegające obowiązkowi szkolnemu	w tym uczący się w danej szkole	w innej szkole
1	Kamionek Wielki	4	5	3	5	6	2	4			29	10	19
2	Nadbrzeże	2	1	1	1	2	1	1	1		10	0	10
3	Pagórki	4	3	3	1	4	4	3	5		27	12	15
4	Bogdaniec	2		1		3			2		8	0	8
5	Łęcze	3	10	5	10	7	7	13	6	1	62	37	25
6	Pęklewo		1		1	4	1		1		8	8	0
7	Suchacz	2	7	6	6	6	14	7	6		54	25	29
8	Połoniny												
9	Rangóry												
Dzieci z obwodu											198	92	106
Dzieci z innych miejscowości													
	Tolkmicko	0	0	0	1							1	
	Kadyny			2	1	2	0	0	1	0		6	
Podsumowanie Ogółem uczących się w danej szkole												99	
Szkoła Podstawowa w Pogrodziu													
		2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Ogółem dzieci podlegające obowiązkowi szkolnemu	w tym uczący się w danej szkole	w innej szkole
1	Pogrodzie	5	5	5	5	3	4	9	3		62	29	32
2	Chojnowo	4	1	2	1	2	2	1	1		24	17	7
3	Brzezina				1	1					6	1	5
4	Wodunia	3	2		1			2			10	7	3
5	Przybyłowo	1		1	1		1		1	1	10	4	6
Dzieci z obwodu											112	58	53
Dzieci z innych miejscowości													
7	Łęcze					1	1		1			3	
8	Tolkmicko		1			1						2	
9	Milejewo					1						1	
10	Frombork	1										1	
11	Elbląg		1		2				1			4	
12	Inne	1	3						1			4	
Ogółem uczących się w danej szkole												73	

Dyrektor Zespołu Obsługi Szkół w toku czynności audytowych przedłożył analizę liczby dzieci, które powinny uczyć się w szkole obwodowej, a nie realizują obowiązku szkolnego.

Analizie podlegają roczniki 2007-2019. Dane dotyczące ilości uczniów pozyskane są z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Tolkmicku. Wyjaśnień udzielili dyrektorzy szkół.

1) **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tolkmicku 2007-2015.** Nie analizowano roczników dzieci w wieku do 6 roku życia.

Z terenu obwodu szkoły powinno uczyć się 278 uczniów, a uczy się 195. Nie uczęszcza do szkoły 102 uczniów z czego 9 dzieci uczęszcza do innych szkół na terenie gminy, 39 dzieci wyjechało za granicę, 40 nie zamieszkuje na terenie naszej gminy, 14 uczy się poza terenem działania JST.

2) **Szkoła Podstawowa w Łęczu. 2007-2019**

Z ewidencji ludności wynika, że jest 271 dzieci a uczy się w szkole 119 uczniów. Z analizy arkusza otrzymujemy informacje, że 152 dzieci nie uczęszcza do szkoły w Łęczu. Z tej liczby 41 dzieci nie podlega obowiązkowi przedszkolnemu, 5 dzieci uczy się w innych szkołach prowadzonych przez JST na terenie gminy, 37 uczęszcza do szkół poza obwodem, 25 nie zamieszkuje na terenie gminy, 44 uczęszcza do szkoły niepublicznej w Suchaczu. Do SP Łęczu uczęszcza 15 uczniów spoza obwodu.

4) **Szkoła Podstawowa w Pogrodziu. Roczniki 2007- 2019**

Z ewidencji wynika, że jest 111 dzieci, a uczy się tylko 76. Z liczby 53 dzieci, które nie uczęszczają do tej szkoły- nie zamieszkuje na terenie gminy 28 uczniów, a 12 dzieci nie podlega jeszcze obowiązkowi przedszkolnemu. Poza obwodem szkoły, ale uczących się na terenie gminy jest 3 dzieci. Uczących się poza terenem działania JST jest 10 dzieci. Natomiast do SP Pogrodzie uczęszcza 16 uczniów z miejscowości spoza obwodu szkoły.

4) **Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Suchaczu-** uczy się 44 dzieci z obwodu szkoły w Łęczu.

Według Dyrektora Zespołu Obsługi Szkół, migracja dzieci do innych szkół wynika z następujących czynników:

- wyjazdu poza granice kraju,
- miejsca zatrudnienia rodziców,
- konfliktu w szkole macierzystej,

- ze względu na uczących się w innych szkołach kolegów i koleżanki,
- dostępu do zajęć pozalekcyjnych i zainteresowań.

Zdaniem dyrektora należy motywować rodziców z obwodów szkoły do tego, aby dzieci uczęszczały do szkół macierzystych przez: poszerzanie dostępu do zajęć dla dzieci, zapewnianie bezpiecznych warunków przebywania w szkole, dojazdu do szkoły.

Powyższe dane dotyczące ilości dzieci w obwodach a także faktyczna liczba dzieci ma istotny wpływ na strukturę szkół i ich organizację. Powyższe dane mają znaczenie jak może kształtować się struktura szkół za 5 lat co będzie miało istotny wpływ na kondycję finansową gminy.

4. Kształtowanie się polityki finansowej w zakresie dotowania oświaty w gminie.

Zgodnie z poniższym zestawieniem Podstawowe parametry szkół w Gminie Tolkmick na podstawie informacji o stanie oświaty, arkuszy organizacyjnych i danych w SIO pozycja 7 -Średnia liczba uczniów w oddziale wg danych z systemu stanu na 30.09.2022 wynosi:

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tolkmicku – szkoła podstawowa – 17, przedszkole – 21,5

Szkoła Podstawowa w Łęczu – 11,87

Szkoła Podstawowa w Pogrodziu – 8,44

Obecny algorytm subwencji jest korzystna dla dużych szkół ze średnią liczbą uczniów 28-30 z kilkoma oddziałami. Najbardziej efektywnym pod względem finansowania subwencji oświatowej jest oddział liczący min. 24 uczniów.

Liczebność dzieci w oddziałach w Gminie Tolkmicko, nie daje możliwości optymalizacji kosztów.

Z analizy arkuszy organizacyjnych wynika, że większość szkół posiada po jeden oddział w roczniku tzw. szkoła (jednociągowa). Wyjątek stanowi szkoła w Tolkmicku

Podstawowe parametry szkół w Gminie Tolkmick na podstawie informacji o stanie oświaty, arkuszy organizacyjnych i danych w SIO														
lp.	Nazwa placówki	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Tolkmicku					Szkoła Podstawowa w Pogrodziu			Szkoła Podstawowa w Łęczu				
	źródło informacji	Inf. na podstawie danych z sprawozdania z realizacji zadań oświatowych za rok 2021/2022		dane na podstawie stanu na 30.09.2022 SIO		arkusz organizacyjny 2022/2023		Inf. na podstawie danych z sprawozdania z realizacji zadań oświatowych za rok 2021/2022		dane na podstawie stanu na 30.09.2022 SIO		arkusz organizacyjny 2022/2023		
rodzaj placówki	szkoła podstawowa	przedszkole	szkoła podstawowa	przedszkole	szkoła podstawowa	przedszkole	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	szkoła podstawowa	przedszkole	

1	Ilość oddziałów	11	4	11	4	11	4	9	9	9	8 klas I-VIII i oddział przedszkolny 8+1	10	-	8	2
2	Liczba uczniów ogółem	186	85	187	86	190	81	80	78	76	119	116	-	95	20
3	liczba godzin pracy świetlicy w tygodniu	55		55	0	55	0	27	27	27	26	26	-	26	
4	liczba dzieci korzystających z świetlicy wg arkusza	86	0	-	-	90	dzieci na pobyt całodzienny 58	40	-	40	60	-	70	50	
5	liczba grup świetlicowych wg arkusza	4	0	-	-	4	0	2	-	2	2	-	2	2	
6	Zmianowość szkoły	nie dotyczy	-	-	-	-	-	nie dotyczy	-	-	nie dotyczy	-	-	-	-
7	Średnia liczba uczniów w oddziale	18,06	19	17	21,5	17,27	20,25	9	8,44	8,44	15,33	11,87	10	11,87	10
8	Średnia ilość uczniów na etat nauczyciela	9,03		7,52		7,44	10,73	5,54	4,68	4,6	6	6,54	10	6,58	10
9	Średnia ilość uczniów na etat administracji	135,5		135,5		135,5		80	76	76	79	76,67	76,67		
10	Średnia ilość uczniów na etat obsługi	20,84		27,1	13,5	27,1	13,5	21,3	20,27	20,27	24	23	23		
11	Liczba nauczycieli ogółem	35		26	9	26	9	19	19	19	20	18	18		
12	Liczba etatów	30		36,31		25,53	7,55	15,72	15,37	15,97	16,71	17,59	17,33		
13	zajęć rewalidacyjnych na podstawie arkusza	5	0	8	0	8	4	0	0	0	0	2	-	2	-
14	liczba dzieci dojeżdżających	38		38	7	38	7	30	34	34	88	75	-	75	-

Zgodnie z algorytmem podziału subwencji oświatowej w roku 2023 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie około **6947 zł**. W stosunku do roku 2022, w którym finansowy standard A wynosił **6081 zł**, wzrośnie on o około 14,2%, tj. o około 866 zł. Finansowy standard A to kalkulacyjna kwota subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia przeliczeniowego. Wysokość subwencji oświatowej, zależy od liczby uczniów przeliczeniowych, przemnożonych przez określone w rozporządzeniu wagi i wskaźniki dla wybranych kategorii uczniów. Rozporządzenie powiela, co do zasady, rozwiązania obowiązujące w algorytmie z poprzedniego roku budżetowego.

Należy pamiętać że subwencja liczona jest na ucznia, ale najwięcej kosztuje nas oddział i nauczyciel. MEiN podniósł na rok 2023 wartość wagi **P3**, która uwzględnia zamożność JST i wielkości szkoły, z 0,250 do 0,330. Chodzi o wsparcie samorządów, które mimo niskich

dochodów decydują się utrzymywać szkoły z małą liczbą uczniów. Zdaniem audytującego podwyższenie wartości wagi nie będzie miał istotnego wpływu na przychody gminy w zakresie subwencji oświatowej.

„Obecnie duże wsparcie w subwencji oświatowej jest kierowane do szkół położonych na terenach wiejskich i w miastach do 5 tys. mieszkańców. Położenie szkoły na terenie wiejskim czy w małym mieście nie musi oznaczać, że jest to mała szkoła (jednociągowa), o której mowa w § 1 ust. 2 pkt 11 rozporządzenia. Jednocześnie szkoły w miastach powyżej 5 tys. mieszkańców z małą liczbą uczniów nie otrzymują w ramach subwencji oświatowej dodatkowych środków związanych z ich położeniem”.

Nowe brzeziennie

*11) małej szkole – rozumie się przez to szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży, w której **iloraz liczby uczniów w szkole i rzeczywistej liczby klas w szkole jest niższy niż 12 lub jest równy 12**; liczbę uczniów w szkole ustala się z wyłączeniem: a) uczniów oddziałów i szkół z nauczaniem w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub w języku regionalnym oraz uczniów oddziałów i szkół, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, będącym drugim językiem nauczania, oraz b) uczniów szkół i oddziałów specjalnych*

W toku czynności audytowych ustalono, że Gmina Tolkmicko nie dokonuje wyliczenia kosztów na ucznia na poszczególne szkoły.

5. Wydatki na oświatę

Na podstawie danych z informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Tolkmicko za rok szkolny 2021/2022 wynika następujący sposób finansowania wydatkowania zadań oświatowych w gminie Tolkmicko.

Wydatki na oświatę 2021r.	
Subwencja oświatowa	4.804.465,47
Środki gminy przeznaczone na oświatę*	3.173.014,44
Dotacje w ramach programów dla szkół podstawowych	378.455,77
Dotacja z budżetu państwa w zakresie wych. przedszkolnego	116.209,00
Suma wydatków na oświatę	8.472.144,68

W toku czynności audytowych ustalono, że na podstawie danych z wykonania budżetu za rok poprzedni, nie dokonuje się analizy kosztów utrzymania poszczególnych szkół, a także wyliczenia kosztów na jednego ucznia.

Należy zauważyć że „dobre edukacje” Japonia, Korea Południowa mają większe klasy , ale wydają więcej na doskonalenie pracy nauczyciela.

Gmina powinna dążyć do :

- większych klas przeciętnie (24-28 uczniów)
- większej liczby godzin ponadwymiarowych w nauczyciela

Przy obecnie istniejącej sieci szkół i danych demograficznych cel trudny do osiągnięcia.

Poniżej wyniki egzaminu ósmoklasisty ‘

Szkoła w Tolkmicku:

	J. Polski [%]	Matematyka [%]	Język obcy nowożytny [%]
Kraj	60%	57%	67%
Województwo	57%	53%	63%
Powiat	54%	49%	61%
Gmina	50%	41%	54%
Szkoła	50%	41%	54%

Szkoła Podstawowa w Pogroździu:

	Wyniki egzaminów/sprawdzianów zewnętrznych J. Polski [%]	Matematyka [%]	Język obcy nowożytny [%]
Kraj	60%	57%	67%
Województwo	57%	53%	63 %
Powiat	53%	49%	56 %
Gmina	57 %	46%	61 %
Szkoła	57%	41%	60%

6. Liczebność dzieci w oddziałach

W klasach I-III szkół podstawowych od lat obowiązuje maksymalny limit liczby dzieci wynoszący 25 uczniów, później od klasy IV limit nie obowiązuje, jednak w praktyce utworzone na początku oddziały klasowe zachowują swoją wielkość do końca.

Szkołą posiadającą dwa oddziały w jednym roczniku jest szkoła w Tolkmicku.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Uwagi dotyczące liczebności oddziałów

1	Zespół Szkolno-Przed- szkolny w Tolkmicku	11	IV a – 16 IV b – 17 VIa -18 VI b – 11 VIIIa – 17 VIIIb – 16
2	Szkoła Podstawowa w Łę- czu	9	
3	Szkoła Podstawowa w Po- grodziu	9	

Należy pamiętać, że siatka godzin przy 30 dzieciach czy przy 9 jest taka sam. W zależności od liczby dzieci, koszt realizacji godzin z ramówki w typie szkoły wiejskich znacząco się zmienia.

Lp.	Średnia liczba dzieci w oddziale	Liczba godzin z ramówki (prze- ciętnie od kl. IV do klasy VIII	Koszt finanso- wania ramówki	Ile pozostaje / brakuje z sub- wencji
1	10	33,4	166 723,00	-70 827
2	24	33,4	136 409,72	93 740,88
3	30	33,4	111 148,66	176 539

Istnieje mocne przekonanie wśród rodziców, że małe szkoły i małe klasy to większe bezpieczeństwo dzieci. Należy zauważyć, że wyniki egzaminów ósmoklasisty potwierdzają, że małe szkoły nie dają gwarancji wyższej jakości podawanej wiedzy, nie dają gwarancji, że absolwenci takich szkół lepiej radzą sobie w życiu zawodowym.

Profesor Joghnn Hattie dowodzi, że zmniejszenie liczebności klasy ma niewielki wpływ na wyniki uczniów – współczynnik efektywności to 0,21

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na działalność szkoły i jej skutki finansowe, jest wymiar etatu nauczyciela. Zalecanym modelem jest taki, w którym nauczyciel ma 1,5 etatu , łatwiej jest osiągnąć taki poziom gdy w szkole jest kilka klas w danym roczniku, jest to też korzystne dla dzieci nauczyciel dłużej przebywa w szkole.

Wymiar etatu i inne dane na podstawie arkuszy organizacyjnych za rok 2022/2023

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba na- uczycieli	w tym ponadwy- miarowych	w tym w niepełnym wymiarze	liczba go- dzin ponad- wymiaro- wych
1	Zespół Szkolno-Przed- szkolny w Tolkmicku	26	14	12	73

2	Szkoła Podstawowa w Łęczu	18	11	7	60
3	Szkoła Podstawowa w Pogroździu	19	8	9	39

Lp.	Przykład przeciętnego koszu 1 godziny pracy nauczyciela od stażysty do nauczyciela dyplomowanego na rok 2022	
	Liczba godzin z uczniem	Roczny koszt 1 godziny pracy nauczyciela
1	18	4955,60
2	22	4054,58
3	27	3303,74

Obecnie subwencja jest korzystna dla dużych szkół ze średnią liczbą uczniów 28-30 z kilkoma oddziałami. Najbardziej efektywnym pod względem finansowania subwencji oświatowej jest oddział liczący min. 24 uczniów.

7. Zastosowanie art. 96. Prawo oświatowe

W szkołach podstawowych działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I, z tym że co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

W toku czynności audytowych szkoły złożyły wyjaśnienia w zakresie zastosowania art. 96. Prawo oświatowe, z zawiązku z faktem, że w arkuszach organizacyjnych nie zamieszczano informacji, które zajęcia są realizowane jako łączone.

8. Zajęcia rewalidacyjne

W arkuszu organizacyjnym i tygodniowym rozkładzie zajęć opracowanym na podstawie ramowego planu nauczania należy zaplanować minimalny wymiar zajęć rewalidacyjnych dla każdego ucznia zgodnie z (§ 2 ust. 2, § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia MEN z 3 kwietnia 2019

r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół). W oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

Zajęcia mogą odbywać się w grupie – w zależności od możliwości psychofizycznych uczniów i indywidualnych celów terapeutycznych.

W toku czynności audytowych ustalono, że w szkołach zajęcia odbywają się indywidualnie, przy czym liczba godzin nie jest znaczna.

Wg arkusza organizacyjnego na rok 2022/2023 zaplanowano w:

Zespole Szkolno –Przedszkolny w Tolkmicku – 8 godzin

Szkole Podstawowej w Łęczu – 2 godziny

Szkoła Podstawowa w Pogrodziu – 0 godzin.

Zweryfikowano orzeczenia w szkole w Tolkmicku.

1. z dnia 05.07.2018 – rok urodzenia ucznia 2011, niepełnosprawność ruchowa w tym afazja

2. z dnia 07.07.2022 – rok urodzenia 2012 – słabosłyszące

3. z dnia 30.06.2022 – rok urodzenia 2012 – niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

4. z dnia 22.04.2021 – rok urodzenia 2011 – autyzm, w tym z zespołem Aspergera

9. Ogólna ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej

W trakcie realizacji zadania audytor wykorzystał przeprowadzoną analizę ryzyka, oraz test przeglądkowy, efektywności i zgodności uwzględniając przy tym adekwatność, skuteczność i efektywność systemu kontroli zarządczej. Audytor zidentyfikował elementy składowe i mechanizmy wzajemnie powiązanych ze sobą procesów kontroli. W swojej analizie zespół audytowy zastosował model kontroli wewnętrznej według standardów COSO, przyjętych i stosowanych na terenie całej Unii Europejskiej i jednocześnie zalecanych przez Ministra Finansów do zastosowania w jednostkach sektora finansów publicznych jako standardy kontroli zarządczej. Wymienione standardy obejmują następujące elementy składowe:

- środowisko kontroli, obejmujące indywidualne cechy pracowników i otoczenie w jakim funkcjonują stanowi podstawę, na której opiera się cały system kontroli wewnętrznej;
- identyfikacja i analiza odpowiednich rodzajów ryzyka, wiążących się z wyznaczonymi celami oraz ich szacowanie mające na celu podjęcie działań naprawczych w koniecznych sytuacjach;
- podejmowanie skutecznych czynności kontrolnych;

- system komunikacji sprzyjający zdobywaniu i wymianie informacji koniecznych do skutecznego zarządzania i kontrolowania;
- monitorowanie – służące ocenie jakości działania systemu.

W wyniku przeprowadzonego audytu, uwzględniając ww. elementy składowe kontroli zarządczej oraz uzyskane rezultaty wykonanych badań, audytorzy pozytywnie ocenili podejmowane działania i prowadzony system kontroli zarządczej z zastrzeżeniem.

Rekomendacje

Stały monitoring sytuacji demograficznej w gminie i liczby dzieci planowanych do przyjęcia w oddziałach.

Rozważyć wprowadzenie systemu elektronicznego do planowania organizacji i budżetu oświaty wspierający proces projektowania i aneksowania arkuszy organizacji roku szkolnego oraz planowania budżetu w oparciu o zweryfikowane przydziały arkuszowe, który mógłby być wdrożony zarówno na poziomie placówki oświatowej i całej gminy.

27 lutego 2023 roku

Aneta Grota

podpis